

Dosar nr. 2r-648/19

Prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni (jud. V. Olărescu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Buhnaci, L. Pruteanu, M. Guzun)

DECIZIE

20 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către Natalia Ignatov, reprezentată de avocatul Sergiu Muntean,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Eleonora Guzic împotriva Nataliei Ignatov cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 21 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 01 septembrie 2016 Eleonora Guzic a depus cerere de chemare în judecată împotriva Nataliei Ignatov cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 27 iulie 2017 a Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni s-a admis acțiunea; s-a încasat de la Natalia Ignatov în beneficiul Eleonorei Guzic datoria în sumă de 1500 de euro, dobânda de întârziere în mărime de 3225 de euro și cheltuieli de judecată în sumă de 220 de lei; s-a încasat de la Natalia Ignatov în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 2892, 34 de lei.

La 01 august 2018 Natalia Ignatov, reprezentată de avocatul Sergiu Muntean a declarat apel împotriva hotărârii din 27 iulie 2017 a Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni prin care a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului, casarea parțială a hotărârii primei instanțe în latura încasării dobânzii de întârziere în sumă de 3225 de euro cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie încasată dobânda de întârziere în mărime de 105 euro.

Prin încheierea din 21 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea privind repunerea în termenul de declarare a apelului și restituit apelul declarat de Natalia Ignatov, reprezentată de avocatul Sergiu Muntean ca fiind depus în afara termenului legal.

La 17 iulie 2019, Natalia Ignatov, reprezentată de avocatul Sergiu Muntean a depus cerere de recurs, împotriva încheierii din 21 mai 2019 a Curții de Apel

Chișinău prin care a solicitat admiterea acesteia, casarea încheierii instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului, a indicat dezacordul cu încheierea contestată, menționând că instanța de apel nu a luat în considerare că conform datelor de la Poliția de frontieră recurenta nu a fost pe teritoriul Republicii Moldova din 2014, iar intimata cunoștea adresa primei de peste hotare, dar cu rea credință a omis să o introducă în cererea de chemare în judecată, respectiv nu a cunoscut despre cauza dată, nefiind înștiințată legal și astfel fiindu-i încălcat dreptul la un proces echitabil.

În acest sens a relatat că instanța de apel a examinat cauza superficial și nu a elucidat toate circumstanțele cauzei și anume că recurenta nu s-a aflat în întârziere și nu a omis termenul de adresare cu apel, deoarece legea procesuală ce guverna raporturile juridice la acel moment prevedea că termenul de apel curge de la comunicarea hotărârii, astfel că recurenta aflând despre hotărâre, în termen a contestat-o cu apel, iar repunerea în termen a solicitat-o doar pentru că era peste termen de la emiterea hotărârii și pentru a explica acest fapt.

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că încheierea contestată a fost pronunțată la data de 21 mai 2019 și expediată în adresa părților la 21 iunie 2019, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la dosar lipsesc.

În aceste circumstanțe, recursul, declarat la data de 17 iulie 2019, este în termen.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art.427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

La caz se constată că prin hotărârea din 27 iulie 2017 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni s-a admis acțiunea și s-a încasat de la Natalia Ignatov în beneficiul Eleonorei Guzic datoria în sumă de 1500 de euro, dobânda de întârziere în mărime de 3225 de euro și cheltuieli de judecată în sumă de 220 de lei; s-a încasat de la Natalia Ignatov în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 2892, 34 de lei.

La 01 august 2018 Natalia Ignatov, reprezentată de avocatul Sergiu Muntean a declarat apel împotriva hotărârii din 27 iulie 2017 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni prin care a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului, casarea parțială a hotărârii primei instanțe, cu emiterea în parte a unei noi hotărâri.

În consecință, prin încheierea din 21 mai 2019, Curtea de Apel Chișinău a dispus respingerea cererii Nataliei Ignatov cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului, restituindu-i cererea de apel ca fiind depusă în afara termenului legal, întemeindu-și concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Instanța de recurs menționează că concluziile instanței de apel cu privire la

depunerea apelului de către Natalia Ignatov în afara termenului legal și refuzul repunerii în termen a apelului sunt justificate.

În susținerea opiniei date se vor reține prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, care direct prevăd că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, termenul declarării apelului se calculează nu de la momentul comunicării dispozitivului hotărârii, nu de la data depunerii cererii de întocmire a hotărârii integrale, dar de la data pronunțării dispozitivului hotărârii. Respectiv, aceste prevederi legale sunt aplicabile atât pentru partea, care a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii, cât și pentru partea care a fost absentă.

După cum denotă materialele cauzei dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat la 27 iulie 2017 (f.d.49).

Concomitent, Colegiul relatează că, cererea de apel înaintată de către Natalia Ignatov împotriva hotărârii, a fost înregistrată la 01 august 2018 (f.d.54).

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Totodată, conform art. 111 alin. (3) Cod de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Prin urmare, în speță, termenul de declarare a apelului și-a început curgerea la 28 iulie 2017, ziua imediat următoare datei emiterii dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la 26 august 2017, însă având în vedere că data de 26 august 2017 și 27 august 2017 au fost zile de odihnă, ultima zi de declarare a apelului a expirat la 28 august 2017.

În aceste circumstanțe, nu poate fi reținut argumentul recurenteii precum că nu a omis termenul de adresare cu apel, or legea procesuală ce guverna raporturile juridice la acel moment prevedea că termenul de apel curge de la comunicarea hotărârii, astfel că recurenta aflând despre hotărâre, în termen a contestat-o cu apel, deoarece, alin. (1) a art. 362 Cod de procedură civilă, care stabilește că „termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel”, a fost modificat prin Legea nr.155 din 05 iulie 2012 cu privir la modificarea și completarea Codului de procedură civilă, astfel că la momentul emiterii hotărârii din 27 iulie 2017 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, era în vigoare și prevedea expres că termenul de 30 de zile se calculează de la data pronunțării dispozitivului hotărârii și nu de la momentul comunicării hotărârii.

Deci, apelul depus abia la 01 august 2018, este cu încălcarea vădită a termenului prevăzut de lege.

Aici, urmează a fi respins și raționamentul Nataliei Ignatov referitor la faptul că conform datelor de la Poliția de frontieră recurenta nu a fost pe teritoriul Republicii Moldova din 2014, iar intimata cunoștea adresa primei de peste hotare, dar cu rea credință a omis să o introducă în cererea de chemare în judecată, respectiv nu a cunoscut despre cauza dată, nefiind înștiințată legal și astfel fiindu-i încălcat

dreptul la un proces echitabil, or, materialele cauzei atestă că Natalia Ignatov a fost înștiințată legal despre examinarea cauzei în prima instanță, citația fiind expediată pe adresa indicată în buletinul de identitate a acesteia și anume or. XXXXX (f.d. 31), care a și fost recepționată, iar în conformitate cu art. 105 alin. (5) și (6) Cod de procedură civilă, citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmânează personal contra semnătură pe cotor. Dacă nu îl va găsi pe destinatar la domiciliu sau la locul de muncă, persoana împuternicită să înmâneze citația sau înștiințarea o va înmâna unuia dintre membrii adulți ai familiei care locuiește împreună cu destinatarul și care și-a dat acordul să o primească, iar în lipsa acestora, o va remite organizației de exploatare a locuințelor, primăriei satului (comunei) ori administrației de la locul lui de muncă. Persoana care a primit citația sau înștiințarea este obligată să indice pe cotor numele și raporturile sale de rudenie cu destinatarul sau funcția sa. Totodată, ea este obligată să o înmâneze destinatarului cât mai curînd posibil.

Mai mult, chiar și în cazul în care Natalia Ignatov nu ar fi fost în perioada 2014 - 2018 pe teritoriul țării, iar adresa de domiciliu sau de reședință din țara respectivă nu a fost cunoscută instanței, prima a fost citată și public (f.d. 43), iar, conform art. 108 alin. (1) din Codul de procedură civilă, publicarea în presă se consideră citare legală.

Drept urmare se menționează că, recurenta Natalia Ignatov prin lege era obligată să respecte termenul de contestare cu apel de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, condiție ce nu se atestă în prezenta speță.

Alte circumstanțe în motivarea repunerii în termen a apelului nu au fost invocate.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

În acest context, Colegiul conchide că, instanța de apel întemeiat a respins cererea de repunere în termen a apelului și corect a restituit cererea de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului de declarare, având în vedere că argumentele invocate în susținerea cererii de repunere în termen a apelului sunt neîntemeiate.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În circumstanțele descrise instanța de recurs reține că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Or, în cazul admiterii cererii și repunerii apelului declarat de Natalia Ignatov pe rol, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și

preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ceea ce este inadmisibil.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamanților la un proces echitabil.

Față de cele ce preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că argumentele invocate în recurs sânt neîntemeiate, fapt pentru care recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art.428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Natalia Ignatov, reprezentată de avocatul Sergiu Muntean.

Se menține încheierea din 21 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Eleonora Guzic împotriva Nataliei Ignatov cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Svetlana Filincova

Galina Stratulat